

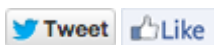
[לצפייה מיטבית לחצו כאן](#)

זכויות האדם בכנסת

האגודה לזכויות האזרח - לקט כנסת

ראשון, 1.11.2015

העבירו לכם את העדכון השבועי הזה ואתם רוצים להמשיך ולקבלו גם בעתיד? [להרשמה](#)
עדכון מהכנסת גם באנגלית [להרשמה](#)

הגבלת תשלום על ניתוח פרטי

פרק י', סעיפים 342 עד 347 ו-349 (הגבלת כיסוי קופות החולים וחברות ביטוח עבור השתתפות בעלות ניתוח פרטי) מתוך הצעת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב

2015 ו-2016), התשע"ה-2015

ועדת הכספים | יום ראשון 1.11.2015 | דיון

עמדת האגודה: במהלך שנים ארוכות של שחיקה תקציבית הטמיעה בתוכה מערכת הבריאות הציבורית צורות שונות של רפואה פרטית – שר"פ, תיירות מרפא, מלון פרטי לילודות, ביטוחים משלימים ופרטיים ועוד. הרפואה הפרטית בלב המערכת הציבורית מושכת אליה את הרופאים הבכירים באמצע יום העבודה, מעמיקה את הפערים בנגישות לבריאות ופוגעת קשות באמון שרוחש הציבור הרחב למערכת הציבורית ואף לצוותים הרפואיים עצמם. ערבוב השירותים הפרטיים בתוך המערכת הציבורית פוגע במטופלים הציבוריים ובפועל נעשה על חשבונם. ההצעה שתידון בוועדה והצעות נוספות שנכללות בהצעת חוק התוכנית הכלכלית לשנים 2015-2016 הן צעדים בכיוון הנכון של הפרדה בין מערכת הבריאות הציבורית לשירותי רפואה פרטיים, אולם נדרשים עוד שינויים רבים כדי להחזיר את מערכת הבריאות הציבורית למקום הנכון והראוי.

[להרחבה](#)

חוק המאבק בטרור

הצעת חוק המאבק בטרור, התשע"א-2011 – הכנה לקריאה שניה ושלישית

ועדת החוקה, חוק ומשפט | יום שני 2.11.2015 | הכנה לקריאה שנייה ושלישית

עמדת האגודה: האגודה מכירה, כמובן, בחשיבות המאבק האפקטיבי בטרור. מניעת מעשי טרור עומדת ביסוד חובת המדינה להגן על אזרחיה, וראוי כי יינתנו למדינה כלים משמעותיים לשם כך. יחד עם זאת, האתגר במדינה דמוקרטית הוא להתמודד עם הטרור תוך שמירה על זכויות האדם ועל עקרונות היסוד המהווים את הבסיס לקיומה. הצעת החוק במתכונתה הנוכחית מבקשת להנציח ו"לנרמל" הסדרים בעייתיים, הקבועים היום בחקיקת החירום ובתקנות ההגנה הדרקוניות מתקופת המנדט. השילוב בין ההגדרות הרחבות הכלולות בהצעת החוק ובין הסמכויות הדרקוניות שהיא מעניקה לרשויות, פותח פתח מסוכן לפגיעות חמורות בזכויות אדם.

השבוע יימשך הדיון בפרק ההכרזות בהצעת החוק, שבו קבוע מנגנון הכרזה על ארגון כ"ארגון טרור". הכרזה על חבר בני אדם כארגון טרור נושאת עמה השלכות מרחיקות לכת. השלכות אלו אינן מוגבלות אך לארגון עצמו, אלא יש בהן כדי להשפיע על צדדים שלישיים הבאים עימו במגע ("ארגוני מעטפת"). הליך ההכרזה הקבוע בהצעת החוק אינו כולל ערובות מספיקות להבטחת שימוע הוגן לארגון או לצדדים שלישיים, העלולים להיפגע כתוצאה ממנה. זכות השימוע הניתנת היא בפני ועדה מייעצת בלבד, הרשאית להסתמך בגיבוש המלצותיה על חומר חסוי. בין השאר, אין ביקורת שיפוטית מספקת על החלטת ההכרזה, אין ביקורת תקופתית על המשך הנחיצות בהכרזה, וזכות הטיעון הניתנת היא רק לאחר שהוחלט על הכרזה זמנית. נוסף על כך, הצעת החוק מבקשת לשמר את ההכרזות הקיימות, ללא כל צורך בבחינה מחודשת. לאור ההשלכות החמורות שיש להכרזה על ארגון כארגון טרור, קיימת חשיבות מיוחדת לשמירה על הליך שקוף והוגן. [להרחבה](#)

אפליית תושבי ירושלים המזרחית בתקציבים

"מענק הברירה" והשימוש שנעשה בו ע"י עיריית ירושלים - לבקשת ח"כ אורי מקלב

ועדת הפנים והגנת הסביבה | יום שני 2.11.2015 | דיון

ירושלים זוכה מדי שנה למענק תקציבי מיוחד מכוח חוק יסוד: ירושלים בירת ישראל, והדיון יסוב על השימוש שעושה העירייה בכספים אלה.

עמדת האגודה: האוכלוסייה הפלסטינית בירושלים, המונה כמעט 40% מסך תושבי העיר, סובלת מהזנחה בהיקף בלתי נתפס ומהתעמרות חמורה ושיטתית מצד הרשויות הישראליות. ההשקעה באוכלוסייה זו מתמצה באחוזים בודדים מסך התקציבים והמשאבים. כ-75% מהפלסטינים המתגוררים בירושלים חיים מתחת לקו העוני. השכונות הפלסטיניות הן המוזנחות ביותר בעיר מכל בחינה שהיא: שירותים עירוניים דוגמת איסוף אשפה, ריבוד כבישים ותאורה מסופקים באופן מינימלי בלבד, ותושביהן סובלים ממחסור חריף במבני ציבור ובמתקנים דוגמת בתי ספר, גני ילדים עירוניים וגני שעשועים, ומהיעדרם של אזורי תעשייה ומסחר, מוסדות חברה ותרבות וכיוצא באלה. מצב זה חמור שבעתיים בשכונות הפלסטיניות שהופרדו בשנים האחרונות מהעיר על ידי חומת הפרדה. כל עוד שולטת ישראל בשטח ירושלים המזרחית ומגדירה את תושביה כתושבי ישראל, היא מחויבת לנהוג כלפיהם באופן שוויוני ולהקצות את המשאבים ההולמים כך שיוכלו ליהנות מכל הזכויות והשירותים שלהם הם זכאים כתושבי קבע. [להרחבה: ירושלים](#)

[המזרחית – עובדות ונתונים](#)

היערכות מערכת החינוך לנוכח המצב הביטחוני

התמודדות מערכת החינוך עם גל הטרור

ועדת החינוך, התרבות והספורט | יום שני 2.11.2015 | דיון

עמדת האגודה (במסגרת פורום הארגונים למען חינוך לחיים משותפים): המצב הביטחוני הנוכחי מחייב היערכות מיוחדת של מערכת החינוך, למתן מענה פדגוגי ולתמיכה בצוותים החינוכיים, בתלמידים ובהורים המתמודדים עם גל האלימות, ועם תופעות מכוערות של גזענות, של אלימות ושל הסתה במרחב הבית ספרי ומחוצה לו. ללא מתן מענה פדגוגי ראוי, עלולה להתדרדרות הביטחונות והקולות הקיצוניים הנשמעים ברחוב, בתקשורת וברשתות החברתיות, לסחוף גם את התלמידים, ולנתב את רגשות הפחד והאיום שהם חשים לאלימות ולגזענות. תפקידה של מערכת החינוך להכיל תחושות אלה, אך להעניק לתלמידים כלים נכונים יותר להתמודדות ולהשמיע את הקול השקול, המתון והערכי.

לשם כך נדרשת היערכות של כלל מערכת החינוך, מתן מענה לצוותי ההוראה הניצבים בפני מצבים רגשיים, חינוכיים וחברתיים מורכבים, ועידוד יישומם של תוכניות ומערכי שיעור העוסקים ביצירת שיח על ענייני השעה הקשים באופן פתוח, מכבד ולא מתלהם או גזעני. במערכת כבר קיימות תוכניות ויוזמות חינוכיות שונות ברוח זו. את התוכנית "מסובלנות להתמודדות עם גזענות וחיים משותפים", שגיבש משרד החינוך באמצעות המטה לחינוך אזרחי, יש לתרגם לתוכנית פעולה מתוקצבת ומיושמת באופן מערכתי, תוך תשומת לב לצרכים השונים של מוסדות החינוך השונים. פעולה נוספת שתוכל לסייע היא הפצה והנגשה מיטבית של חומרי לימוד שפיתחו ארגונים חינוכיים וארגוני זכויות אדם, ואשר מוכרים ומאושרים על-ידי משרד החינוך, למירב בתי הספר, השכבות והכיתות במגזרי החינוך השונים.

השלכות התוכנית להקמת מכרה בשדה בריר על הכפרים הבדווים

היעדר שקיפות בהליכים לקראת מתן היתר כרייה בשדה בריר

הוועדה המיוחדת ליישום הנגשת המידע הממשלתי ועקרונות שקיפותו לציבור | יום שני 2.11.2015 | דיון

תוכנית שדה בריר מקודמת על ידי יזמים מטעם חברת רותם אמפרט, במטרה להקים מכרה לכריית פוספטים במרחק של כ-3 ק"מ מהעיר ערד ומהיישוב הערבי-בדואי כסייפה, ובשטחם של מספר כפרים בדווים. התוכנית זכתה להתנגדות רבה מצד התושבים בנגב, בשל הסיכונים הבריאותיים הצפויים להשפיע על האוכלוסייה המתגוררת באזור.

עמדת האגודה לזכויות האזרח (יחד עם עמותת במקום – מתכננים למען זכויות תכנון) מתמקדת בהשלכות התכנוניות של התוכנית על התושבים באזור, ובפרט על האזרחים הערבים-הבדווים בנגב. התוכנית להקמת המכרה מתעלמת מכך שבשטח המיועד מתגוררים כ-10,000 אזרחים ערבים-בדווים בשלושה כפרים – אלע'זה, אל זערורה ואל פורעה – שלושם יישובים היסטוריים שהיו קיימים במקום זה עוד מלפני קום מדינת ישראל, ומשוועים להכרה ולהסדרה תכנונית מזה עשרות שנים. קידומה של התוכנית ממשיך את המדיניות התכנונית המפלה כלפי האזרחים הערבים-הבדווים בנגב, ומדגים פעם נוספת כיצד מקודמים האינטרסים של קבוצות משקיעים על פני מתן פתרונות למצוקת הדיור החריפה של אוכלוסייה שחיה מזה שנים רבות באותו המרחב. [להרחבה](#)

הארכת ההכרזה על שעת חירום

ועדת החוץ והביטחון | יום שלישי 3.11.2015 | דיון

עמדת האגודה: מאז קום המדינה עומדת בעינה ההכרזה על מצב חירום, והיא מוארכת מעת לעת לתקופה מירבית של שנה. כיום, הסיבה היחידה שבגינה יש צורך בהארכת מצב החירום היא שקיימים דברי חקיקה שתוקפם תלוי בקיומו של מצב חירום. ויודגש, כי רבים מדברי החקיקה האלה, אין להם דבר וחצי דבר עם קיומו הממשי של מצב חירום. לקיומו של מצב חירום השלכות קשות על זכויות האדם, באשר הוא מאפשר הפעלה של חוקים וצווים פוגעניים, שנועדו אך ורק למצבי חירום קיצוניים.

בעקבות עתירה של האגודה לזכויות האזרח משנת 1999, התחייבה המדינה לבצע את תהליך החקיקה מחדש של החוקים הנדרשים. עד היום נעשתה עבודת הכנה מקיפה, והרבה מאד מדברי החקיקה כבר תוקנו או חוקקו מחדש. למרות זאת, דווקא הליכי החקיקה של החוקים הרגישים ביותר שפגיעתם היא הקשה ביותר טרם הושלמו, ובשל כך, נדרשת הכנסת עדיין להמשיך ולהכריז על מצב חירום. אנו סבורים, כי על הכנסת לעמוד על כך שהממשלה תסיים בדחיפות האפשרית את הליכי החקיקה האמורים. אנו קוראים לחברי הוועדה לעמוד על כך שיימשך המעקב של הוועדה אחר התקדמות הליכי החקיקה האמורים, ולהאריך את ההכרזה על מצב החירום בחצי שנה בלבד מקסימום בכל פעם לשם כך. [להרחבה](#)

הגבלת כניסה ושהייה בישראל על מי שקורא לחרם

הצעת חוק הכניסה לישראל (תיקון – אי-מתן אשרה ורישיון ישיבה לקורא לחרם על ישראל),

התשע"ה-2015

מליאת הכנסת | יום רביעי 4.11.2015 | הצבעה בקריאה טרומית

הצעת החוק מבקשת לקבוע, שקריאה לחרם על ידי אדם (או ארגון שהאדם הוא נציגו) לא תאפשר לתת לו אשרת כניסה ורישיון ישיבה, אלא במקרים מיוחדים שיקבעו בתקנות.

עמדת האגודה: חקיקה זו אינה ראויה, ותוצאותיה עלולות להיות קשות במישורים שונים. המדינה אינה צריכה לקבוע – לא עבור אזרחי ישראל ותושביה, ולא עבור הפלסטינים המוחזקים תחת כיבוש ותלויים במעברי הגבול של ישראל על מנת לקבל את אורחיהם – אלו עמדות ראויות להישמע. חופש הביטוי אינו רק הזכות להתבטא, אלא גם הזכות להיחשף לדעות, ואפילו לדעות מקוממות ולעמדות שאינן בקונצנזוס. בין אם אלה דעות מבריקות, מקוממות או חסרות ערך – זכותו של הציבור בישראל וזכותו של הציבור הפלסטיני שייכנסו אנשים בעלי דעות מגוונות וישמיעו אותן. ההחלטה למנוע כניסה של מי שמחזיקים בדעות שאינן מקובלות בישראל אינה שוללת את חופש הביטוי רק מהם, אלא מכלל הציבור.

בפועל, חוק הכניסה לישראל ממילא מעניק לשר הפנים שיקול דעת רחב במתן אשרות כניסה ורישיונות ישיבה לזרים. מכאן שלא ברור הצורך לקבוע בחוק מקרה קונקרטי שבו ייאסר באופן גורף וללא שיקול דעת מתן אשרה ורישיון. ההגבלה הגורפת תחול גם על בני משפחה של אזרחים, על דיפלומטים ובני משפחותיהם, על כוהני דת, על עיתונאים, על מרצים, על סטודנטים, על אמנים, על מי שנכנסים על מנת לבקר בגדה או ברצועת עזה, על פליטים ועוד ועוד. יהיה צורך, לכל הפחות, לברר עם הנכנסים האם הם קוראים לחרם. הדבר יוביל ליצירתן של פרקטיקות תשאול פולשניות ומביכות של מי שנכנסים לישראל. כך, למשל, אזרחים זרים שנמנעים מצריכת מוצרי מזון שמקורם בהתנחלויות, ופרסמו בעניין סטטוס ברשת חברתית במועד כלשהו וקראו לנהוג כמותם, עשויים להימצא כמי שקראו לחרם, ויגורשו מישראל עם בואם. זוהי תוצאה אבסורדית.

Website

Facebook

Twitter

YouTube

Instagram

Copyright © 2019 ACRIHebrew, All rights reserved.

[להסרה מרשימת התפוצה](#)